

FAO ZİRAİ MÜCADELE İLÂÇLARI KONFERANSINDA ORTAYA KONULAN PROBLEMLER (*)

Recai ŞENTÜRK

Nahit TEOMAN

Talip ÖDEN

Zirai Mücadele İlâçlarının kullanılması ile meydana gelen bir kısım problemlerin beynelmilel seviyede halli için 1959 tarihinden itibaren FAO (Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Teşkilâtı) ca gayret sarfedilmekte olduğu bilinmekte ve 1961 senesinde toplanan FAO Konferansında ise «Zirai Mücadele İlâçları Komitesi» nin teşkili ve devletler arası bir konferans ile bu sahadaki organizasyonun genişletilmesi tavsiye edilmiş bulunmaktadır.

Zirai Mücadele İlâçlarının kullanılması ile ilgili problemler:

1 — Zirai Mücadele İlâçları bakiyeleri;

2 — Zirai Mücadele İlâçlarının tescili ve pazara arzı;

3 — Zararlıların Zirai Mücadele İlâçlarına mukavemeti;

4 — İlâçların kullanılmasından ve onlarla çalışmaktan meydana gelen zararlar;
olarak sıralanabilir.

Yukarıda genel olarak sıralanan problemleri halletmek üzere FAO konferansları tavsiyelerine de uyarak Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Teşkilâtı tarafından 12 - 27/ Kasım/1962 tarihleri arasında Roma'da bir konferans tertiplenmiş, bu konferansa 35 üye devletin delegeleri ve ayrıca Birleşmiş Milletler Teşkilâtı ve bu mevzu ile ilgili diğer beynelmilel teşekküllerden müşahitler iştirâk etmişlerdir. Konferansta Zirai Mücadele İlâçları ile ilgili problemleri halletmede FAO nun yalnız üye devletlerle değil, diğer teşekküller bilhassa WHO (Dünya Sağlık Teşkilâtı), İLO (Beynelmilel İş Bürosu) ve diğer beynelmilel organizasyonlarla geniş işbirliği yapacağı ifade edilmiştir.

(*) 12 - 17/Kasım/1962 tarihinde Roma'da FAO nun Zirai Mücadele İlâçları mevzuunda tertiplendiği konferans. Bu toplantıya memleketimizi temsilen Talip Öden, Nahit Teoman ve Recai Şentürk iştirâk etmiştir. Yazımızda konferansın üzerinde durduğu hususlar hakkında sıra ile bilgi verilmiştir.

I — Ziraî Mücadele ilâçları bakiyeleri

Gıda maddeleri üzerinde bulunacak bakiye miktarlarının «iyi ziraat tekniği» neticesi meydana gelecek miktardan fazla olmaması kabul edilen esas prensip olup, günlük gıdalardaki nihai bakiye miktarlarının insanlar tarafından uzun zaman alındığında emin olarak kabul edilen miktardan fazla olmaması gereklidir. Millî veya beynelmilel sahada bakiye kontrol sistemleri bakiye toleranslarının miktarı (rakam) olarak tesbitini icap ettirmekte, her hangi bir ilâç için böyle bir toleransın tesbitinden evvel ise:

- a) İnsanlar için kabul edilebilecek günlük alınacak miktarlar;
- b) İlâçlı gıdaların kullanılmasını kontrol için uygun tahlil metodları;
- c) Gıdaların nakil, depolama ve istihsalinde Ziraî Mücadele ilâçlarının iyi ziraat tekniğine uygun kullanılmasından meydana gelen bakiyeler gibi hususlar hakkında bilgiye ihtiyaç duyulmaktadır.

Toksikoloji ve Test Metodları:

Konferansta insanların bir günde alabileceği maksimum ilâç miktarlarına ait bir neşriyatın halihazırda olmadığı, böyle bir neşriyatın gıdalarda ilâçların toleranslarını tesbit edecek memleketlere büyük şekilde yardımcı olacağı ifade edilmiş, ayrıca maksimum günlük alınabilecek ilâç miktarlarını tesbit için FAO ve WHO¹ tarafından toplantılar tertiplendiği, tolerans tesbiti için çalışmaların acele neticelendirilmesi ve toksisiteyi kıymetlendirme metodlarının özel problemlerle çalışmak için uygun zamanlarda mütehassıslar grubunu toplamının FAO ve WHO nun gayesi olduğu ifade edilerek Avrupa Konseyi'nin kabul edilebilir günlük maksimum ilâç miktarlarını tesbitte ilerlediği belirtilmiş, bu organizasyona ve FAO/WHO İlâç Bakiyeleri Komitesi ile bu mevzuda çalışacak diğer teşekküllere her türlü yardımın yapılması tavsiye edilmiştir.

Toleranslar:

Yalnız değişik coğrafi mntakalardaki memleketler arasında değil, aynı mntıkadaki memleketlerin ilâç toleransları arasında da farklar bulunmaktadır. Bu farkların sebeplerinin araştırılması, mümkünse harmonize edecek yolların bulunmasının FAO tarafından ele alınması istenmiş, «Toleransların Tesbiti¹ için Umumi Prensipler» le FAO ve WHO tarafından toleransların harmonizesi için bir adım atılmış olduğuda konferansta belirtilmiştir. Ayrıca bazı üye devletlerden toleransların tesbiti için kanunlarında fleksibilitenin olması teklifinde bulunulmuştur.

Konferansta tahlil metodlarının hassasiyetlerinin artması ile bazı memleketlerde mevcut olanlara nazaran daha düşük ilâç bakiye toleransları teklif edildiği ifade edilmiştir. Bu temayül FAO/WHO Ekim 1961 raporunda tavsiye edildiği üzere «Çok Az ve Önemsiz Miktarda Vücuda İlâç Almalar»

¹ WHO Teknik rapor No. 240, 1961

² FAO Toplantı raporu No. PL/1961/11

için prensipler ve muameleleri tayin çalışmalarına ihtiyaç olduğuna işaret etmektedir.

Tahlliller:

Gıda maddeleri üzerinde Ziraî Mücadele İlaçları kullanan memleketlerde bakiye durumunu doğru olarak kıymetlendirmek için laboratuvar servisleri ve tatminkâr tahlil metodlarının temin edilmesinin şart olduğu hususunda üyeler arasında genel mütabakat hasıl olmuş A.O.A.C. (U.S.A ve Kanada) ve E.P.P.O (Avrupa) gibi organizasyonların tahlil metodları üzerinde müşterek çalışmalar yaptığı açıklanmıştır. Gayreti ikiye bölmenin tehlikeli olacağına nazarı itibare alınarak dünya çapında kullanılacak kabul edilebilir metodların tesbiti için bu işi koordine edecek yolun FAO tarafından bulunması, ayrıca toleransla ilgili millî politikayı tayinde esas olacağından hükümetlerin gıda maddelerindeki ilâç bakiyeleri üzerinde yeteri kadar tarla denemeleri ve sürvey yapmaları ısrarla istenmiştir.

II — Ziraî Mücadele İlaçlarının tescil, tasvip ve etiketlenmeleri.

Kullanan ve istihlâk edenin emniyeti bakımından tescil ve tasvip istekleri:

Konferansta, üye memleketlerin tescil ve tasvip plânları ile ziraatte mesleki sağlık problemlerini görüşmek üzere 1962 senesi Nisan ayında toplanan İLO/WHO Mesleki Sağlık Komitesinin ziraî ilâçlarla ilgili tavsiyeleri nazarı itibare alınmış, G.E.F.A.P (Groupement Européen des Associations Nationales de Fabricants de Pesticides) tarafından tescil ve tasvip için teklifler yapıldığı da belirtilmiştir.

Özel bazı farklar olmasına rağmen bir çok memleketlerin tescil ve tasvip plânlarının esas bakımından birbirinin benzeri olduğu, bu itibarla müte-hassıslar çalışma grubunun derhal bir model tescil ve tasvip plânı hazırlayabileceği, yeknesak tescil ve tasvip plânlarının kabulü için bunun memleketlere rehber olacağı, böylece ziraî mücadele ilâçları dünya ticaretinin hızlanacağı ifade edilmiştir.

Konferans, ilâcının tescilini isteyen firmamın vereceği bilgiler hakkında tescil için yapılacak denemelerin yeknesaklığı yönünden çalışma grubunun bir rehber hazırlaması mütabakatına varmış, böyle model bir plân hazırlamada geçecek olan tariflerde beraberlik temin edilmesi meselâ ziraî mücadele ilâçları, ziraî mücadele ilâcının tasvibi, notlandırılması (Notification), toksisite durumu, tarla müessiriyeti durumu, kalite kontrolü gibi tariflerin doğru olarak diğer lisanlara tercümelerinin yapılmasının nazarı itibare alınması tavsiyesinde bulunmuştur. Ayrıca muhtelif memleketlerde yürürlükte olan plânların süratle toplanması, plânların nasıl çalıştığı, hangi makamların bunlar için muhatap olduğu, plânların göz alacak noktalarında hülâsa edilerek aza hükümetlere acele gönderilmesi kararlaştırılmıştır.

Tarla tatbikatında emniyet ve tesirlilik bakımından etiket istekleri:

Konferansta üye memleketlerin etiket istekleri nazarı itibare alınmış ve etiketlenmenin tescil ve tasvip plânları altında elde edilen bilgilerle çok yakından ilgili olduğu kanaatine varılmıştır. İlaçların emin olarak kullanılmasında doğru etiketlenmenin tek yol olduğu belirtilmiş, tescil ve tasvip plânları üzerinde çalışacak grubun asgari etiket isteklerini nazarı itibare alarak

ilâçların toksisite ve kullanma tehlikelerine göre sınıflandırılmasında ihtiyaçta edecek şekilde zirai mücadele ilâçlarını etiketlemede model rehberi derhal hazırlaması tavsiye edilmiş, üye memleketlerin etiket isteklerini çalışma grubuna göndermesi, grubun İLO, WHO ve Avrupa Konseyi gibi beynelmîlel teşkilâtların zirai mücadele ilâçları etiketleme tavsiyelerini nazarı itibare alması, model rehber hazırlanırken etikette çok fazla yazılı hususun olmasından sakınılmasının hatırdâ tutulması, aksi halde etiketin okunmayacağı veya tavsiyeleri takip etme ve dikkatli okumak için kullananın cesaretini kıracağı belirtilmiştir.

Kesif ilâçların nakli ile ilgili etiketleme:

Konferansta İLO ve diğer organizasyonların iş dolayısıyla meydana gelen tehlikeler üzerindeki çalışmaları ve nakledilecek konsantre ilâçların etiketleri hakkındaki tavsiyeler not edilmiştir. Tescil, tasvip ve etiket mevzuundaki çalışma grubunun diğer organizasyonlardâ temasta bulunması, grubun nakledilecek konsantre ilâçlar için etiketleme rehberi hazırlaması tavsiye edilmiş, konsantre ilâçların nakli için tasviye edilecek emin ambalaj tipleri üzerinde çalışması istenmiştir.

Tesirliliği kıymetlendirmede genel prensipler ve formüle edilmiş ve teknik ilâçlar için spesifikasyonlar:

Bilhassa az gelişmiş ve tropik memleketlerde formüle edilmiş ilâçların stabilitesi, uzun müddet muhafazaları, alev alma noktaları fitotoksisiteleri vs. gibi hususlarda zorluklarla karşılaşıldığından spesifikasyonlara olan ihtiyaca konferansta dikkat çekilmiş, WHO'nun yaptığı şekilde FAO tarafından ziraatte genişçe kullanılan ilâçlar için spesifikasyonlar hazırlanması ve bunu tescil ve tasvip plânları ile ilgili çalışma grubunun yapması belirtilmiştir.

III — Zararlıların zirai mücadele ilâçlarına mukavemeti:

Zararlıların ilâçlara karşı mukavemeti:

Zirai mücadele ilâçlarına mukavemet mevzuunun çok önemli olduğuna, bu hususun ziraatte gittikçe önem kazanan beynelmîlel bir problem haline geldiğine, bu gün muayyen bir zararlıya müessir olan bir ilâcın zararlının mukavim rnkının çıkması sebebi ile bir kaç sene hattâ bir kaç ay içinde tesir etmez hale gelebileceğine işaret edilmiş, asgari 65 Arthropod'un mukavim olduğunun bilindiği, fungusit ve herbisit'lere karşıda mukavemetin olduğuna dair işaretlerin bulunduğu belirtilmiştir. Bir çok delegelerce mukavemetin bakiye problemine eşit değerde ziraatın önemli ekonomik bir problemi olduğu ifade edilerek mukavemetin bilindiği veya beklendiği yerlerde mücadeleyi başarmak için ekseriya ilâçların dozunun arttırıldığı, dozun bu şekilde arttırılmasının ise ilâç bakiye tehlikelerini çoğalttığı zikredilmiştir.

Bilgilerin toplanması ve kıymetlendirilmesi:

Konferansta muhtelif zirai ilâçların mukavemet derecesi ve yayılışına dair güvenilir bilgilere ihtiyaç olduğuna, mukavemete ait bilgilerin ekseriya hakiki mukavemet sebeplerinden ziyade tarla tatbikat sebeplerine dayandığına işaret edilmiş, zirai mücadele ilâçlarına karşı zararlıların mukavemetine ait güvenilir bilgilerin toplanma, kıymetlendirme ve neşri bakımından bir programa olan ihtiyaç belirtilmiştir.

Tayin ve kıymetlendirme metodlarının standardizasyonu:

Zirai zararlılarda mukavemeti tayin ve kıymetlendirme için metodların standardize edilmesi ve rehber prensiplerin inkişafına olan ihtiyaç belirtilerek bu sahada WHO tarafından yapılan çalışmalar izah edilmiş, zirai zararlılar için hassasiyetin muayyen bir ölçüye uydurulması problemlerinin bir çok bakımdan tıbbi önemdeki zararlılardan farklı olduğu, meselâ yabancı ot, nematod ve mantarlar kadar ziraatte zararlı Arthropod nevelerinde çok fazla olduğu bildirilmiştir.

Değişik ilâçların kıymetlendirilmesi:

Hali hazırdaki bilgilere göre mukavim zararlılarla mücadelenin yegâne hâl şeklinin başka ilâçların kullanılması olduğu, WHO ca tıbbi sahada mukavim böceklerle karşı yeni ilâçlar denenmekte ve kıymetlendirilmekte bulunduğu, bu suretle bir mukavemet halinde değişik ilâçların kullanılmasının mümkün olacağı ifade edilmiş ve mevcut ilâçların tesirliliğini belirtmek için FAO'nun bir plân hazırlaması tavsiye edilmiş böylece bu ilâçların duruma göre diğerlerinin yerine geçebileceği ifade edilmiştir.

Bilgilerin neşri, yayılması:

Zirai mücadele ilâçlarına karşı mukavemetin her haline şâmil bilgileri toplama, kıymetlendirme ve yayma için merkezi bir servise ihtiyaç olduğu, selâhiyettar ve bitaraf bilgilerin temininin bütün milletlerin araştırmacıları için büyük değer taşıyacağı belirtilmiştir.

Mukavim hastalık ve zararlıların kontrolunda biyolojik ve kimyevi metodların ikmalî:

Bu hususun ehemmiyetide konferansta nazarı itibare alınmış ve üzerinde durulması kararlaştırılmıştır.

IV — İmâl, nakil ve ilâçların ziraatta kullanılması esnasındaki tehlikeler.

Zirai mücadele ilâçlarının muhtemel tehlikeleri imâlcî, formülâtör, nakliyatçı ve kullananlarla ilgilidir. Konferansta bu tehlikelerin İLO/WHO ve FAO'nun çalışma mevzuları arasında olması dolayısıyla bu teşekküller arasında kooperasyonun daha fazla olması istenmiş, zehirli ilâçların nakliyatları dahil ticari operasyonları boyunca beynelmîlel tavsiyelere uygun tehlike işaretlerini taşımaları belirtilmiştir. İlaçların tarlada kullanılmalarındaki tehlikelerde nazarı dikkat çekilerek bu bakımdan en büyük zorluğun koruyucu elbiselerin yetersiz olmasından ve tropik şartlarda suyun bulunmamasından meydana geldiği belirtilmiştir.

Zirai mücadele ilâçları ile zehirlenme teşhislerinin ekseriya tropik hastalıklarla karıştırıldığı, cehalet ve anbalajların kırılması veya başka sebeplerle etiketlerin kaybolması neticesi meydana gelen kazalarında bunlara ilâve edilebileceği, bütün memleketlerce ilâçlardan vukua gelen ölüm veya kazaların bildirilmediği ifade edilmiştir.

V — Ziraatta zirai mücadele ilâçlarının kullanılması ile meydana gelen diğer zararlar.

Konferansta delegelerin zirai mücadele ilâçlarının yabancı hayata (wildlife) tesirlerine ait görüşleri ile «Beynelmîlel Tabiat ve Tabii Kaynakları Mu-

hafaza Teşkilâtı» tarafından hazırlanan yazı nazarı itibare alınmış, ilâçların faydalı böceklerle, yabancı hayata, balık, toprak flora ve faunası dahil diğer organizmlere olan tehlikelerine ait problemlerin önemi belirtilmiş, şimdi-lik bu mevzuda ayrı bir çalışma grubu meydana getirilmesi tavsiye edilme-miş, fakat aza memleketlerin bu problem üzerinde araştırma yapması, ne-ticeler hakkında FAO ya haber verilmesi, FAO'nun bu bilgileri üye memle-ketlere göndermesi ve zamanı gelince bir çalışma grubu teşkil edilerek problemlerin halli ile tavsiyelerde bulunulması istenmiştir.

VI — Gelişen memleketlerde zirai mücadele ilâçlarının kullanılışındaki özel durum.

Bütün gelişen memleketlerde zirai mücadele ilâçlarının kullanılmasının arttığı, araştırma, yayın ve yetiştirmenin ihtiyaçlara göre yeter olmadığı belirtilmiş, yetişmiş personelin yokluğu, kontrol işlerinin olmadığı veya ye-tersiz olduğu ifade edilmiş, araştırma ve yayın hususunda gelişen memle-ketlere daha fazla yardımın yapılmasında mütabakata varılmış, tescil ve tasvip mevzuunda çalışacak olan FAO çalışma grubu'nun «yeniden anbalaj-lama» mevzuunda nazarı itibare alması, ilâçlarla ilgili bitaraf bilgilerin ge-lişen memleketlere gönderilmesinde FAO'nun rolünün büyük olacağı müta-bakatına varılmıştır.

VII — Zirai mücadele ilâçlarına ait malûmat:

Konferansta 11 ci FAO konferansı ve Zirai Mücadele ilâçları FAO Ko-mitesi'nce FAO merkezinde «Zirai Mücadele ilâçları İnfomasyon Servisi» kurulmasına dair tavsiye münakaşa edilmiş, her hususu kavrayacak böyle bir servisin süratle kurulmasını teknik mülâhazaların sınırlandırabileceği ihtimâli karşısında kurulacak olan çalışma grupları için materyal toplan-ması ve neticelerinin yayınlanması bakımından mevcut olan servislerin bu işi başaracak şekilde genişletilebileceği ümidi izhar edilmiştir. Servis ge-nişlediği nisbette bilgi mübadelesi için önemli bir vasat olacak, başka çeşit muhabere kanallarının bulunmadığı sahaları karşılayacaktır. Bunlar arasın-da en önemlileri bakiyelere, bakiyelerin çeşitli bitkilerdeki devamlılıklarına ait bilgilerdir. Bu şekildeki bir çok malûmat devletler tarafından saklan-makta ve uygun neşir organları olmaması sebebi ile neşredilememektedir. Elbetteki bunlarda hükümet ve endüstri arasındaki gizli münasebetleri boz-mak gibi bir gaye yoktur ve hükümetler FAO ya bilgi vermeden önce ken-dileri tescil için bilgi almak zorundadırlar. Bu servisin diğer bir faydalı gö-revide hükümetler arasında toleranslarla ilgili nizamlar, emniyet tedbirle-ri, tescil ve tasvip plânları ve bunlar üzerinde kazanılan tecrübeye dair bil-gi mübadelesini sağlamak olacaktır. Bu gibi nizamların olmadığı memleket-ler için bilhassa bu servis daha önemli bir durum arzedecektir. Ayrıca bi-dayettede belirtildiği gibi FAO'nun ilâçlara mukavemet mevzuundaki çalış-ması mukavemet ile ilgili bilgilerin toplanmasına ihtiyaç göstermektedir. Üye memleketler zararlıların sebep olduğu ziyan miktarı, mücadele yapıldı-ğında elde edilen kâr, imâl, ihraç ve ithal edilen ilâçlar üzerinde araştırma yapmalı, Information Servis bu bilgileri herkesin tetkikine arzmelidir. Yapılan işlerin tekrar yapılmasının uygun olmayacağı aşikârdır. Yeni ve mev-

cut ilâçların biyolojik müessiriyeti için yapılan deneme neticelerinin neşri veya bu gibi neticeleri hülâsa etmek ilmi mecmuaların gayesidir ve ticari hususlarla ilgilidir. Bununla beraber ilâcın müessiriyetine ait bilgiler başka kanallardan temin edilemediği takdirde Information Servis bu sahada da yardımcı olabilecektir.

VIII — Tavsiyeler:

FAO ve diğer Birleşmiş Milletler teşkilâtlarının yapacağı işler:

1 — FAO Genel Müdürlüğünce üç çalışma grubunun acele kurulması tavsiye olunmuştur:

a — Zirai mücadele ilâçları bakiyeleri ve deneme metodları çalışma grubu.

Bu çalışma grubu:

- Toksisite
- Tolerans
- Tahlil
- Bakiye'ye ait bilgilerin toplanması için survey mevzuları üzerinde çalışacaktır.

b — İlâçların etiketlenmesi, tescil ve tasvip mevzuunda faaliyet gösterecek çalışma grubu.

Bu çalışma grubu:

- Bir model tescil ve tasvip plânı hazırlama,
- Kullanmada müessiriyet ve nakliyatta emniyet için model bir etiketleme rehberi hazırlama,
- WHO'nun insan sağlığında kullanılan insektisitler için hazırlanmış olduğu spesifikasyonlara benzer şekilde zirai mücadele ilâçları spesifikasyonlarını hazırlamak için diğer organizasyonlarla teşriki mesai yapma,
- Diğer organizasyonlarla temas ederek emniyetli anbalaj kapları ve yeniden anbalajlama mevzuunda tavsiyelerde bulunma,

c — Zirai mücadele ilâçlarına karşı zararlıların mukavemeti mevzuu ile ilgili çalışma grubu.

- WHO'nun bu mevzudaki tecrübeleri nazarı itibare alınarak mukavemetin kıymetlendirilmesi ve tayini için standart metodların tatbiki ve inkişafı için yol gösterecek prensiplerin tesbiti,
- Mukavemet veya hassasiyete ait bilgilerin toplanması ve kıymetlendirilmesi,
- Mukavim ırklara karşı mevcut zirai mücadele ilâçlarını kıymetlendirme,
- Zararlılarda mukavemetin inkişafına ve mukavim ırklara karşı kullanılacak mevcut ilâçlara ait bilgileri toplama ve kıymetlendirme mevzuları üzerinde çalışacaktır.

Bu çalışma grupları içinde (a) ve (b) çalışma gruplarına müstaceliyetle ele alınmaları sırası tanınmış ayrıca günlük alınabilecek maksimum ilâç miktarları üzerinde WHO ile müşterek çalışma için mütabakat tesis edildiğinde bildirilmiştir. (c) çalışma grubunda çabuk olarak çalışmaya başlanmalıdır.

2 — Ziraatta ilâçların kullanılmasında emniyeti sağlamak için esas prensipleri tesbit edecek bir çalışma grubu İLO/WHO ile beraber çalışmalı, bu çalışma grubuna yukarıda bahsi geçen üç çalışma grubundan sonra sıra verilmelidir.

3 — Belirtildiği gibi ilâçlara ait bilgilerin toplanması ve yayılması için FAO imkânlarını genişletmelidir.

4 — Çalışma gruplarının işleri ile ilgili mevzularda gelişen memleketler personelini yetiştirmek için FAO yetiştirme merkezleri tesis etmelidir.

Üye memleketlerin yapacağı muhtemel işler:

Üye memleketlerin yapacağı işler olarak:

1 — İlâçların tescili ve denemeleri için yeter imkânları sağlamaya ehemmiyet verilmesi,

2 — Araştırmalarda yalnız ilâcın tescili ile iktifa edilmeyip aynı zamanda muhtelif kültürel ve iklimatik şartlar altında biyolojik denemeler boyunca nebatta kalan bakiye miktarlarında tesbit edilmesi,

3 — Ziraî mücadele sahasındaki esas araştırmanın teşvik edilmesi ve ilerletilmesi,

4 — Bir ilâcın hangi zararlı veya hastalığa müessir olduğunun ve nebatdaki bakiyesini bilmenin yeter olmaması sebebi ile ilâcın nebat kalitesine, toprak mikroflorasına, toprak verimliliğine, balık ve yabani hayata, faydalı böceklerle tesiri ve mücadelesi yapılandır başka diğer zararlıların inkişafı mevzularının tetkik edilmesi,

5 — Uzun devreli araştırma projelerine ihtiyaj gösteren bütün bu mevzularda memleketlerin evvelâ kendi millî problemlerini halletmek için lüzumlu gayreti göstermesi ve sonra elde edilen neticelerin FAO'ya gönderilmesi,

6 — Her memleketin ilâçların bakiye toleransları üzerinde çalışması, fakat bu mevzuda beynelmîlî koordinasyon yapılmadan bakiye toleransların kabul edilmemesi,

7 — Hastalık ve zararlıların meydana getirdiği zarar ve bunların mücadelesi için yapılan masrafa ait bilgiler hâlâ yetersiz olduğundan önemli nebat hastalık ve zararlıların yaptığı zarar, mücadele için sarfedilen ilâç ve ilâcın kullanılmasından elde edilen kâra ait bilgilerin fasıllarla toplanması ve FAO'ya gönderilmesi,

8 — Ayrıca üye memleketlerin ilâçların tatbiki, dağılışı ve istihsalı ile ilgili bütün resmi ve yarı resmi bilgileri FAO'ya göndermede gayret sarfetmesi,

9 — Üye memleketlerin FAO'ya:

a) Tescil ve tasvip plânlarının,

b) Etiketleme istek ve tertiplerinin,

c) İlâçların ziraatte kullanılması ve pazara arzı ile ilgili diğer nizamların veya teklif edilen nizamların teferruatını göndermesi,

d) WHO spesifikasyonları ile mukayese edilebilir millî zirai mücadele ilâçları spesifikasyonlarının taferruatını,

e) Konsantre ilâçların emin anbalâj şekilleri ve beynelmilel nakliyatlarındaki anbalâj şekillerine ait malûmatı,

f) İyi ziraat tekniği tatbikatından sonra meydana gelen bakiye sürveyleri neticelerini bildirmesi,

10 — Üye memleketler mütehassıslarının yetiştirilmesi ve kolaylıklar temini için Birleşmiş Milletler ve diğer kaynakların avantajlarından istifade edilmesi tavsiye edilmiştir.

SUMMARY

Pesticides problems in Turkey are briefly discussed under the conclusions of FAO Conference on Pesticides in Agriculture, 12-17 November 1962, Rome, Italy.